

clause) depends on that of the verb in the principal clause. This adjustment of the tense of the subordinate clause to the tense of the principal clause is called the Sequence of Tenses. A past tense in the principal clause must be followed by a past tense in the subordinate clause, for instance Future-in-the-Past, Future-Perfect-in-the-Past;

c) Modal Equivalent (Predicate Verb Model): the predicate first verb involves modal equivalents “dare”/”need”/”be to”/”used to”/”be able to”/”be going to”/”have to”. Modal Equivalent is another example of the fact that the “atomic” verbs “TO DO”/”TO BE”/”TO HAVE” are homonyms; the predicate first verb is Conditional “would” (homonym of modal verb “would” and the form “would” in the Future-in-the-Past) in the Main clauses/Subjunctive II two forms: 1) “non-perfect» (were, went) and 2) “perfect” (had been, had gone) in the Subordinate clauses in the Conditional sentences of the second and third types representing the action/state as unreal, as contrary to reality (The Subjunctive Mood).

Thus, the fact of availability of verbs-homonyms in the structures of their Predicate Verb Patterns/Models in cases of using one and the same form of the first predicate verb is obvious.

References:

1. Boyarskaya E., Zabotkina V. (2015). “Development of the methodology of cognitive analysis of a multi-valued word”, *Methods of cognitive analysis of word semantics: computer-hullapproach*, M.: Languages of Slavic Culture, pp. 81-118.
2. Cameron D., Vovk Yu. (2015). *Spoken discourse. Interpretations and practices. Trans. from Eng. [Razgovornyjdiscurs. Interpretaciiipractiki.]*, H .: publishing house «HumanitarianCenter», 316 p.

Ключові слова: модель дієслова-предикату, патерн дієслова-предикату, атомарні головні дієслова предикатів, форма думки, омонім.

Ключевые слова: модель глагола-предиката, паттерн глагола-предиката, атомарные главные глаголы предикатов, мыслеформа, омоним.

Key words: predicate verb model, predicate verb pattern, atomic predicate main verbs, mind form, homonym.

ПОЛІЩУК МАРІЯ ІГОРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
викладач кафедри іноземних мов № 1*

КОМУНІКАТИВНІ НЕВДАЧІ У РОЗМОВНОМУ ДИСКУРСІ

Суть комунікативного процесу – це не просто взаємне інформування учасниками процесу один одного, а обопільна дія один на одного за допомогою риторичних засобів, необхідних для досягнення комунікативних і практичних цілей. Іншими словами, обмін інформацією

обов'язково передбачає дію на поведінку партнера. Ефективність комунікації вимірюється саме тим, наскільки удалась ця дія.

За допомогою мови інформація не просто «рухається», а учасники комунікації особливим способом намагаються впливати один на одного, тобто прагнуть досягти певної зміни поведінки. Якщо дія носитиме характер маніпуляції іншою людиною, то швидше за все буде порушено найважливішу умову успішності вербальної комунікації, яке визнається тим, наскільки партнери в достатній мірі забезпечують її двосторонній характер.

Якщо той, що говорить намагається змусити партнера по комунікації діяти відповідно до його вимог, то його комунікація перестає бути нейтральною. Одним з найважливіших параметрів прагматичної інтерпретації вислову є наявність комунікативної мети, тому більшість висловів слід розглядати з точки зору стратегічного призначення. За своєю суттю мовні стратегії пов'язані з типовими мотивами людської поведінки: вберегтися від поганого, зберегти хороше, добитися кращого. У науковій літературі для позначення комунікативної мети використовують такі слова як: інтенція, намір та ціль [1].

Комунікативна ж невдача виникає через такі особливості, як роздільність змістової сторони спілкування між декількома комунікантами і спонтанність. Їх поява служить індикатором того, що в конкретній комунікативній ситуації вживана тактика не є ефективною. Найважливішими причинами виникнення комунікативної невдачі у комунікації є деформація практично всіх складових комунікативного акту: психологічних, когнітивних та інших якостей комунікантів, контексту й ситуації спілкування, каналів комунікації, засобів мовного коду. Джерелами КН є соціокультурні, психосоціальні чинники: незбіг картин світу, сформованих різними національними культурами комунікантів; моделей фрагментів дійсності; оцінок фрагментів і явищ дійсності; неврахування соціальних і психологічних ролей комунікантів; порушення умов місця і часу комунікації, правил ввічливості; неправильне розуміння мовленнєвої інтенції; а також власне мовні причини: багатозначність слів і конструкцій, нечітка денотативна і референтна віднесеність номінацій, okazіональні утворення тощо. Ф. С. Бацевич визначає комунікативну невдачу або «комунікативну девіацію» як недосягнення адресантом комунікативної мети; відсутність взаєморозуміння і згоди між учасниками спілкування [2, с. 239].

Девіації при породженні і сприйнятті мовлення зумовлюють виникнення комунікативної невдачі як недосягнення перлокутивного ефекту. Девіація – це збій у спілкуванні, причиною якого є недостатня комунікативна компетенція адресанта, зокрема в міжкультурній комунікації. Дуже часто девіації стають показниками прихованого збою у спілкуванні. У комунікативній ситуації комунікативні невдачі зазвичай долаються за допомогою контексту або ж дій комунікантів (перепитування, уточнення тощо). Якщо ж наміри адресанта залишаються для адресата не прозорими, виникає дискомфорт. Індикаторами переростання комунікативної невдачі у мовний конфлікт є непередбачувані адресантом небажані емоційні ефекти: образа, роздратування. З іншого

боку, наявність міжособистісного конфлікту, викликаного до життя мовною поведінкою одного або двох комунікантів, дає підстави говорити про факт неподоланої комунікативної невдачі.

Недосягнення перлокутивного ефекту, що виявляється в неадекватній реакції співбесідника і, як наслідок, відсутності когерентності між висловами сприяє тому, що учасниками спілкування вводяться метакомунікативні вислови. Вони є невід'ємною частиною комунікативної невдачі. Нескоординованість ініціації і стимул-реакції змушує учасників спілкування підключати механізм коректування, припиняючи подальший розвиток комунікації.

У тому випадку, якщо, дивлячись на те, що комунікативний намір ініціатора спілкування не реалізується, в ході розгортання діалогу відсутня метакомунікативна формула, що сигналізує про невиконання мовним актом свого призначення, досягнення наміченого перлокутивного ефекту не представляється можливим. Комунікативні невдачі зумовлені певною типологією лінгвістичних та екстралінгвістичних чинників.

До лінгвістичних чинників, що викликають комунікативні невдачі, відносяться помилка кодування, невірний вибір комунікантом коду передачі повідомлення, а також характер акту відзиву.

Екстралінгвістичні чинники, що приводять до комунікативної невдачі, – пересупозиція, комунікативна установка того, що говорить, спотворення переданого повідомлення, використання невербальних компонентів комунікації і психічний феномен «увага» [3].

Збіг/розбіжність пересупозиційних фондів визначає доречність/недоречність висловлювання для реципієнта повідомлення. Недоречні репліки викликають збій в комунікації, оскільки пересупозиції комунікантів на момент участі їх в мовленнєвм повідомленні перешкоджають реалізації інтенцій, що вербалізуються у висловлюванні. Серед комунікативних невдач, що викликаються екстралінгвістичним чинником пересупозиції, виділяються чотири підтипи залежно від співвідношення фондів знань ініціатора повідомлень і реципієнта: 1) пересупозиційний фонд адресанта перевищує пересупозиційний фонд адресата; 2) адресант помилково завищує об'єми пересупозиційного фонду співбесідника; 3) адресант помилково занижує пересупозиційний фонд адресата; 4) пересупозиційний фонд адресата ширший за пересупозиційний фонд адресата [3]. Як механізм коректування для комунікативного збою такого типу (окрім випадків завищення пересупозиційного фонду співбесідника) виступає уточнення пересупозиційного фонду одного з комунікантів. Знання причин, що приводять до деструктивних наслідків в комунікації також дозволяє комунікантам направляти свої зусилля на запобігання появі в діалозі того або іншого вигляду комунікативної невдачі. Як превентивні засоби проти деструктивних наслідків в комунікації виступають певні положення-рекомендації, дотримання яких дозволяє уникнути виникнення збоїв в мовному спілкуванні і, як наслідок, сприяють підвищенню ефективності комунікації.

Список використаної літератури:

1. Ключев 2002: Ключев, Е.В. Речевая коммуникация: Учебное пособие для университетов и институтов [Текст] / Е.В. Ключев. – М. : РИПОЛ КЛАССИК, 2002. – 320 с.
2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник / Ф.С. Бацевич. – 2-ге вид., доп. – К. : ВЦ «Академія», 2009. – 376с. (Серія «Альма-матер»)
3. Смирнова М.Н. Коммуникативные неудачи в неофициальном диалоге : На материале английского языка : дис. канд. филол. наук: 10.02.04 / Смирнова Марина Николаевна. – Москва, 2003. – 165 с.

Ключові слова: дискурс, мовна девіація, комунікація, комунікативна невдача, комунікативна помилка.

Ключевые слова: дискурс, языковая девиация, коммуникация, коммуникативная неудача, коммуникативная ошибка.

Key words: discourse, language deviation, communication, communicative mistake, communicative error.

БУБНОВ ДЕНИС ВАЛЕРІЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
викладач кафедри іноземних мов № 1*

ПРОСОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВЛЕННЯ ІРЛАНДЦІВ

Пропонована робота досліджує регіональні просодичні особливості ірландської англійської.

У результаті історично обумовленого взаємовпливу двох мов – ірландської та англійської – з'явилась ірландська англійська – варіант англійської, що відображає ірландський вплив на всіх лінгвістичних рівнях, починаючи зі звукового ладу і ритму, і закінчуючи словниковим складом, ідіоматичними висловами і структурою речення.

В роботі розглянуто просодичні особливості мовлення представників чотирьох регіонів Ірландії, різних за гендерними групами. Проведене комп'ютерним методом дослідження дозволило визначити основні частотні параметри мовлення представників кожного з досліджуваних регіонів.

Для ірландського варіанта англійської мови характерний з одного боку вплив ірландської мови, а з іншого – загальні тенденції розвитку притаманні й іншим національним та регіональним варіантам англійської мови.

Ірландський національний варіант англійської мови має свою історію розвитку, від XIX ст. і дотепер. Основу його розвитку складають діалекти південної і північної Ірландії.

Становлення національного варіанта ірландської англійської стало можливим завдяки унікальній лінгвістичній ситуації, що склалася в результаті тривалого історичного процесу встановлення контактів між